

ע"פ 6008/15 - אנס עויסאת, באסל עבידאת, אחמד סרור נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 6008/15

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ע' ברון

המערערים: 1. אנס עויסאת
2. באסל עבידאת
3. אחמד סרור

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים
מיום 15.6.2015 בתפ"ח 10325-02-14 שניתן על ידי
כבוד השופטים: י' צבן - סג"נ, ר' כרמל ור' פרידמן-
פלדמן

תאריך הישיבה: י"ב בשבט התשע"ז (8.2.2017)

בשם המערערים: עו"ד שמשון וייס

בשם המשיבה: עו"ד מורן פולמן

בשם שירות המבחן: גב' ברכה וייס

עמוד 1

השופט ס' ג'ובראן:

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (סגן הנשיאה י' צבן, השופט ר' כרמל והשופטת ר' פרידמן-פלדמן) בתפ"ח 10325-02-14, מיום 15.6.2015, במסגרתו הוטל על המערערים 1 ו-2 עונש של 8 שנות מאסר בפועל; ושנת מאסר אחת על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה מסוג פשע; ועל המערער 3 הוטל עונש של 7 שנות מאסר בפועל; ושנת מאסר אחת על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה מסוג פשע. יצוין, כי במהלך הדיון לפנינו, בא כוח המערערים חזר בו מערעורו על הכרעת הדין ומיקד את טיעונו אך לעניין העונש בלבד. ומכאן דין הערעור על הכרעת הדין להידחות.

רקע והליכים

2. המערערים הורשעו על יסוד הודאתם בעובדות ולאחר הכרעה במחלוקת משפטית, בעבירת קשירת קשר לסיוע לאויב בזמן מלחמה, לפי סעיף 99(א) בצירוף סעיף 92 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי עובדות כתב האישום, בדצמבר 2013 גמרו אומר המערערים 1 ו-2 (ביחד להלן: השניים), לבצע פיגוע טרור נגד אזרחים יהודים בירושלים, וזאת על רקע לאומני. השניים תכננו להתלבש בלבוש חרדי ולבצע פיגוע ירי באולם שמחות המיועד לציבור החרדי; ערכו בירורים על רכישת רובה מסוג "עוזי" מסוחר נשק בתחומי הרשות הפלסטינית; ואף נפגשו עם הסוחר מספר פעמים. בהמשך, צירפו השניים לתכניתם את המערער 3, אשר סייע בגיוס הכספים לקניית הרובה. בסמוך לאחר מכן נסעו השלושה לאולם השמחות, בחנו את המקום והחליטו על נתיב לפיגוע. בחודש ינואר התגלע סכסוך בין השניים לבין המערער 3, והשניים צירפו לתכניתם אדם אחר במקומו (להלן: הרביעי) - עמו החליטו לבצע את הפיגוע. עוד מצוין בכתב האישום, כי בתחילת שנת 2013 פנה המערער 3 למערער 1 והציע לו להצטרף אליו בביצוע פיגוע לעבר מטרות יהודיות, אך זה סירב.

3. בגזר דינו עמד בית המשפט המחוזי על הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה, על הנסיבות הקשורות בביצועה ועל מדיניות הענישה הנהוגה. בית המשפט קבע כי הערכים המוגנים שנפגעו הם ביטחון המדינה וביטחון תושביה. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, בית המשפט המחוזי עמד על חומרת עבירת הסיוע לאויב במלחמתו; וכן על כך שהמערערים החליטו לבצע פיגוע, גיבשו תכנית פעולה ואף החלו לבצעה. עוד צוין כי המערערים 1 ו-2 היו יוזמי הרעיון; כי התוכנית נותרה בשלביה הראשונים ולא מומשה; וכן כי המערער 3 היה זה שהעלה לראשונה את הרעיון להוציא לפועל פיגוע, ואולם חלקו בתכנית המדוברת היה קטן. נוסף על כך, סקר בית המשפט המחוזי פסיקה הנוגעת למדיניות הענישה הנהוגה. על יסוד הדברים, העמיד בית המשפט את מתחם הענישה ההולם לשלושת המערערים על 10-6 שנות מאסר.

בשלב הבא בחן בית המשפט המחוזי את העונש המתאים למערערים בתוך המתחם. כשיקולים לקולה, עמד בית המשפט המחוזי על הרקע הנורמטיבי של שלושת המערערים, לרבות הערכים החיוביים שלאורם התחנכו, על גילם הצעיר ועל הודאותיהם בעובדות כתב האישום. כשיקולים לחומרה התייחס בית המשפט המחוזי לעובדה שלא הפנימו את מעשיהם. על יסוד האמור, קבע בית המשפט המחוזי כי העונש המתאים למערערים 1 ו-2 ממוקם במרכז מתחם הענישה, ואילו העונש ההולם למערער 3 ממוקם ברף התחתון של מתחם הענישה, וגזר עליהם את עונשיהם כמפורט בפסקה 1 לעיל. מכאן הערעור שלפנינו.

עמוד 2

4. בערעור, טוענים המערערים כי בית המשפט המחוזי החמיר עמם, ועותרים כי בית משפט זה יקל בעונשיהם. המערערים מדגישים את העובדה שהביעו חרטה עמוקה וכנה על מעשיהם כבר משלב חקירת המשטרה, את העובדה שהודאתם הביאה לחסכון בזמן שיפוטי, וכן את הרקע הנורמטיבי שלהם ואת היותם נעדרי עבר פלילי. לשיטתם, שעמום, היעדר חברה ותחושת חוסר שייכות – הם הגורמים שדחפו אותם לביצוע המעשים. עוד מדגישים המערערים, כי התכנית לא יצאה אל הפועל והייתה רחוקה ממימוש לשיטתם, וכי נוכח גילם יש מקום להתחשב בשיקולי שיקום בעניינם.

מנגד, המשיבה סבורה כי יש לדחות את הערעור. המשיבה מטעימה כי מדובר במעשים חמורים ומתוחכמים, שנועדו לגרום הרג המוני. המשיבה עומדת על כך שהתכנון כלל בחירת מקום, בחירת הלבוש המתאים, ובחירת כלי נשק ויצירת קשר להשגתו. עוד גורסת המשיבה כי נוכח תסקיר שירות המבחן השלילי בעניינם והיעדר הפנמה של מעשיהם, אין מקום להקלה בעונשם.

דיון והכרעה

5. לאחר עיון בגזר דינו של בית המשפט המחוזי ובנימוקי הערעור, ולאחר שמיעת הצדדים לפנינו, הגענו למסקנה כי דין הערעור להידחות.

6. הלכה ידועה היא שערכאת הערעור אינה מתערבת בחומרת העונש שנקבעה על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם העונש שנגזר חורג במידה ניכרת מרמת הענישה הנוהגת במקרים דומים (ראו: ע"פ 1654/16 שרר נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (27.2.2017); ע"פ 3258/16 וולקוב נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (22.1.2017); ע"פ 3393/15 זרקוא נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (8.12.2016)). לדידנו, המקרה הנוכחי אינו נמנה על אותם המקרים המצדיקים התערבות, כפי שיובהר להלן.

7. המערערים הורשעו בעבירות ביטחוניות חמורות. עבירות אלו מצדיקות ענישה משמעותית, חרף העובדה שתכניותיהם הזדונית לא התממשו. בית משפט זה עמד באחת הפרשות על עבירת קשירת קשר לסיוע לאויב בזמן מלחמה, וקבע כי "חומרת העבירות בהן הורשע המערער והסכנה הגלומה באפשרות של מימוש תוכניתו מחייבים אותנו לנקוט בענישה מחמירה. לכך מצטרפים שיקולים של הרתעת הרבים, להם נודע מקום דומיננטי בסוג העבירות בהן עסקינן" (ע"פ 5236/05 עמאשה נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (4.3.2009); וכן ראו: ע"פ 3065/15 חסין נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (26.6.2016); ע"פ 6467/12 אטון נ' מדינת ישראל, פסקאות 18-21 (30.7.2013)). בית המשפט המחוזי עמד כדבעי על השיקולים לקולה בעניינם של המערערים, לרבות העובדה שהתכנית לא יצאה אל הפועל, חלקו הקטן יחסית של המערער 3 בעבירות, גילם הצעיר, הרקע הנורמטיבי שלהם והודאותיהם, ולא מצאנו לנכון להתערב בשיקולים אלה (ראו: ע"פ 6356/16 כנג'ו נ' מדינת ישראל, פסקאות 8-9 (11.12.2016); ע"פ 195/16 קוטוב נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (21.6.2016)). יתרה מזאת, איננו סבורים שהמערערים הצביעו על שיקול כלשהו המצדיק הקלה בעונשם שלא קיבל משקל הולם בגזר דינו של בית המשפט המחוזי, ואף לא מצאנו שיש מקום להתערב באיזון שערך בית המשפט המחוזי בין השיקולים השונים. אשר על כן, דין הערעור להידחות.

8. סוף דבר, הערעור נדחה.

ניתן היום, ט' באדר התשע"ז (7.3.2017).

שופטת

שופט

שופט
